संस्कृत

प्रयोग — ८-मार्त

क्रं. नं. ८४

नूतनमूर्तिप्रतिष्ठापनम्

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(1)
प्राच्यां सर्वतोभद्राष्टदले वा मध्यभागस्थापितेनद्रपिठोप
रिस्थापितार्चादेः प्राच्यादिदिक्षु अष्टौ उदकपूर्णान् कलशान्
गंधाक्षतान् चूतपल्लवोपशोभितान् नव स्थाप्य ॥ तथैवाष्टौ
घृतदीपान् प्रज्वाल्य ॥ ततः ... कलशं स्थाप्य देवदक्षीण
पार्श्वे उदङ्मुखस्तिष्ठन् ॥ चित्रवस्त्रवानां मियर्चेन सुवर्णशला
कयागंधेन नेत्रे उन्मीलय देवस्य वेति मधुनाचनेत्रोन्मील
नं विधाय ॥ चित्रान्नबलिं दत्वा ॥ पुरुषसूक्तेन स्तुतिं दत्वा ॥
संपूज्य प्रवाहेत् ॥ मध्ये ब्रह्मणे नमः ॥ ब्रह्मणं आ० ॥ पूर्वे इंद्रा
य० इंद्रं आ० ॥ अग्नये० अग्निं० दक्षीणे यमाय० यमं० ॥ नैऋत्यां०

Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

निर्ऋतये० निर्ऋतिं॥ पश्चिमे वरुणाय० वरुणं॥ वायव्यां० वायवे
न वायुं॥ उत्तरे सोमाय० सोमं॥ ईशान्यां ईशानाय० ईशानं॥
(2) ब्रह्मेंद्रमध्ये० वसुभ्यो० वसून्॥ इंद्र अग्निमध्ये रुद्रेभ्यो०
॥३॥ रुद्रान्॥ अग्नियममध्ये [illegible]भ्यो॥ विश्वासपितृयमनि
र्ऋतिमध्ये० अश्विभ्यां अश्विनौ॥ निर्ऋतिवरुणमध्ये विश्वे ॥३॥
भ्यो देवेभ्यो० विश्वान्दे०॥ वरुणवायुमध्ये पितृभ्यो० पितॄन्
श्च॥ वायुसोममध्ये नागेभ्यो० नागांश्च॥ सोमेशानमध्ये
स्कंदवृषभ्यां० स्कंदवृषौ च॥ ब्रह्मेशानमध्ये दक्षविष्णुभ्यां
न० दक्षविष्णुं च॥ ब्रह्मेंद्रमध्ये दुर्गाय० दुर्गां च॥ ब्रह्माग्नि

Joint Project of the Rajawade Sanshodhak Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(2A)

मध्ये स्वधाकाराय० स्वधाकारं अ०॥ ब्रह्मयममध्ये मृत्युरोगे
भ्यो० मृत्युरोगान् अ०॥ ब्रह्मनिरृतीमध्ये समुद्रायन० समु
द्रान् अ०॥ ब्रह्मवरुणमध्ये ऽद्भ्योन० सरितान् अ०॥ ब्र
ह्मवायुमध्ये मरुद्भ्यो न० मरुतान् अ०॥ ब्रह्मसोममध्ये गण
पतये नमः० गणपतिं अ०॥ मध्ये पृथिव्यै न० पृथिवं॥ मेरवे
नमः० मेरुं अ०॥ स्थाप्यदेवतायै० स्थाप्यदेवतां अ०॥ प्रागा
दि॥ वज्राय० वज्रं अ०॥ शक्तये० शक्तिं अ०॥ दंडाये० दंडं अ०॥
खड्गायेन० खड्गं अ०॥ पाशायेन० पाशं अ०॥ अंकुशायेन० अं
कुशं अ०॥ गदायेन० गदां अ०॥ त्रिशूलायेन० त्रिशूलं अ०॥ तद्वा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3)

हे॥ गौतमायेन॰॥ गौतमं अ॰॥ भरद्वाजायेन॰ भरद्वाजं अ॰॥
विश्वामित्रायेन॰॥ विश्वामित्रं अ॰॥ कश्यपायेन॰ कश्यपं अ॰॥
जमदग्नयेन॰ जमदग्निं अ॰॥ वशिष्ठायेन॰ वशिष्ठं अ॰॥
अत्रयेन॰ अत्रिं अ॰॥ अरुंधत्यैन॰ अरुंधतिं अ॰॥ तद्वाहन
॥५॥ वयहान्॥ ऐंद्रियै॰ ऐंद्रिं अ॰॥ कौमार्यैन॰ कौमारिं अ॰॥ ब्रा ॥५॥
ह्म्येन॰ ब्राह्मीं अ॰॥ वाराह्येन॰ वाराहिं अ॰॥ चामुंडायेन॰
चामुंडां अ॰॥ वैष्णव्येन॰ वैष्णविं अ॰॥ माहेश्वर्यैन॰ मा
हेश्वरिं अ॰॥ वैनायक्येन॰ वैनाकिं अ॰॥ एवावाह्य संपुज्य॥
स्थलं समेत्य॥ समिदाज्यचरु तिलद्रव्यैः प्रत्येकं अष्टोत्तर

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai

(3अ)

शतसंख्यया प्रतिष्ठाप्यदेवतामंत्रेण जुहुयात् ॥ एकैकद्रव्यंहो
मांते देवं स्पृशेत् ॥ आज्यहोमे चोत्तरं शतसंख्यया प्रतिष्ठा
प्यदेवतामंत्रेण जुहुयात् ॥ एकैकद्रव्यहोमांते देवं स्पृशेत् ॥
आज्यहोमे चोत्तरतः स्थापितकलशे संपातान् क्षिपेत् ॥ स्वि
ष्टकृतादि पूर्णाहुत्यंतं हुत्वा होमशेषं समापयेत् ॥ प्रतिष्ठा
प्यदेवता हृदि ध्यात्वा ॥ [illegible] तनिल्पितरक्षयया शक्त्या
गोदानं कार्यं ॥ प्रणवेनेति प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् ॥ अस्य श्री
प्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य ब्रह्माविष्णुमहेश्वरा ऋषयः ॥ अमि
तं छंदः प्राणशक्तिः देवता आं बीजं ह्रीं शक्तिः क्रौं कीलकं प्रा

णप्रतिष्ठां गच्छेत्॥ ओं आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं हं सः सोहं देव
स्य प्राणा इह प्राणाः॥३॥ ओं हंसः सोहं देवस्य जीव इह स्थितः
(5) ॥ ओं न मंत्रैः पठित्वा देवस्य सर्वेंद्रियाणि वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्र
जिह्वाघ्राणपादप्राणा इहागत्य सुखं चिरं तिष्ठंतु स्वाहा॥
॥५॥ इति देवस्य हृदि हस्तं दत्वा जपेत्॥ अस्यै प्राणाः प्रतिष्ठंतु अ ॥५॥
स्यै प्राणाः क्षरंतु च अस्यै देवत्वमर्चायै मामहेति च जगच्छ
न ततः प्रणवेन संरुध्य शिवं ध्यात्वा ध्यात्वा योरितिसूक्तम
चं जप्त्वा कर्णे गायत्र्यादषाम त्र्यं जप्त्वा॥ पुरुषसूक्तेनोपस्था
य॥ पादे नाभि सिरः सु स्पृष्ट्वा वेधिति त्रिर्जपेत्॥ ततो द्वाद

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

## मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

---

**इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे**
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
**दूरध्वनी क्रमांक** (०२५६२) २३३८४८
**Email ID** : rajwademandaldhule@gmail.com